

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Monikou Vackovou jako samosoudkyní ve věci

žalobkyně: **OUR MEDIA a.s.**, IČ 28876890, se sídlem Vinohradská 1597/174,
130 00 Praha 3,
zastoupena Mgr. Simonou Samuelson, advokátkou se sídlem Na příkopě 393/11,
110 00 Praha 1
proti
žalovaným: **1. FORUM 24 a.s.**, IČ 05227011, se sídlem Na Zlatnici 144/8, 147 00
Praha 4,
2. Johana H., narozena xxx, bytem xxx,
zastoupeným doc. JUDr. Alešem Rozehnalem, Ph.D., advokátem se sídlem Týnská
633/12, 110 00 Praha 1

o ochranu pověsti právnické osoby a ochranu před nekalým soutěžním jednáním

takto:

- I. **Zamítá se** žaloba s návrhem, aby žalované 1 a 2 byly povinny zveřejnit na svůj náklad omluvu za zveřejnění článku s nadpisem: „Problémem senátora Valenty není jen střet zájmů, ale ruská žumpa jménem Parlamentní listy“.
- II. Žalobkyně **je povinna** nahradit žalovaným 1 a 2 náklady řízení v celkové výši 50 916,80 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalovaných.

Odůvodnění:

1. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobkyně je držitelem doménového jména parlamentnilisty.cz, pod nímž provozuje elektronické zpravodajské a diskusní médium Parlamentní listy, že první žalovaná provozuje webový server Forum 24 a že na webových stránkách pod doménovým jménem forum24.cz, jehož je držitelkou, provozuje internetový deník, v němž zveřejnila dne 18. 12. 2018 článek s titulkem „Problémem senátora Valenty není jen střet zájmů, ale ruská žumpa jménem Parlamentní listy“. Není sporu ani o tom, že autorkou článku je xxx.

2. Nesporné je rovněž, že v článku byly mimo jiných zveřejněny následující pasáže:

„Valenta je většinový vlastník Parlamentních listů a dalších webů, které permanentně šíří lži, dezinformace, názory extremistů a estébáků. Vedle Parlamentních listů, jde třeba o euportal.cz nebo freeglobe.cz. Je to prostě provozovatel té nejhnusnější ruské žumpy na českém internetu, která se výrazně podílí na prohlubujícím se rozvratu české společnosti, na ruské hybridní válce proti západním demokraciím a tím výrazně přispívá k udržování oligarchy Andreje Babiše u moci. Výmysly typu „Nikdo nám nediktuje, co máme psát“, na tom nic nezmění, stejně jako manipulativní tvrzení o tom, že dávají prostor všem. Taková editoriaální politika znamená, že každý extremistu může publikovat svůj názor. A lež, to je v dnešní době také názor, alespoň podle médií tohoto typu...“

Jedná se o asociální médium, které na sebe váže všechny odpůrce polistopadové demokracie a frustrované příznivce někdejší zločinecké diktatury. Fakt, že provozovatel tohoto odporného hnoje patří do senátorského klubu Občanské demokratické strany, je proto velký problém a je čas se proti tomu ozvat...“

Neměl by tam být proto, že vlastní média, která jsou nedemokratická, proruská, dezinformační a nebezpečná. Spoluprací s Valentou je největší opoziční strana legitimizuje stejně jako všichni politici, kteří se s Parlamentními listy baví, legitimizují jejich existenci. Je to úplně stejné jako chodit do TV Barrandov nebo spolupracovat s vydavatelstvím Mafra – stejně nebezpečné.“

3. Žalobkyně má za to, že uvedené pasáže obsahují zčásti nepravdivá skutková tvrzení, zčásti hodnotící soudy, které nejsou podloženy pravdivým skutkovým základem. Ve spojení s velmi expresivními výrazy, které byly v článku použity, je článek způsobilý poškodit její pověst. Článek přesahuje přípustnou míru věcné kritiky, vybočuje z uznávaných pravidel slušnosti, nepřináší žádnou novou informaci, vzhledem k obsahu i použité formě nemůže být zveřejněný text chráněn zpravodajskou licenci.

4. Zveřejnění článku podle žalobkyně naplnilo též znaky nekalé soutěže, konkrétně speciální skutkovou podstatu zlehčování podle § 2976 odst. 2 písm. f) zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Žalobkyně připomíná, že účastníci jsou přímými konkurenty, zveřejnění článku uvedeného obsahu považuje proto za jednání, které je v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže; článek neobsahuje žádnou hloubkovou analýzu či sofistikovanou úvahu uznávané autority, žalovaná v něm pouze bez náležitých podkladů a odůvodnění hodnotí editoriaální politiku svého konkurenta, „hodnotící soudy loví z druhé ruky, papouškuje, co koluje internetem, aniž by se namáhala sebemenší intelektuální prací – úvahou či ověřením zdrojů“. Neodůvodněná a nepodložená, navíc vulgární kritika je způsobilá ovlivnit čtenáře i inzerenty v neprospěch žalobkyně a způsobit jí tak újmu. Podle žalobkyně by žalovaná jako konkurent žalobkyni neměla hodnotit, navíc formou, která je „hloupá a nízká“.

5. Žalované navrhují žalobu zamítnout. Připomínají, že žalobce je veřejná osoba, vyjadřuje se k veřejným záležitostem, veřejné osoby takto působící mohou být i veřejně posuzovány. Kritika vůči nim není považována za oprávněnou pouze tehdy, pokud by postrádala jakýkoliv věcný základ, což v tomto případě podle názoru žalovaných neplatí. Žalované plnily svou roli žurnalisty, upozorňovaly na společensky nežádoucí jev. V článku obsažená tvrzení jsou vesměs hodnotícími soudy, jediným skutkovým tvrzením je vztah senátora Valenty k Parlamentním listům, jehož podstata je však pravdivá (pan Valenta fakticky toto médium prostřednictvím žalobkyně ovládá), a navíc tato informace není způsobila pověst žalobkyně ovlivnit.

6. Žalované tvrdí, že kritika, která na adresu Parlamentních listů ve sporném článku zazněla, je přiměřená, vychází přímo z informací obsažených na webu Parlamentních listů a z několika dalších médií. Pověst, kterou žalobkyně má, se nemohla v souvislosti se zveřejněním sporného článku změnit. Parlamentní listy získaly od r. 2008 pověst kontroverzního média, publikovaly několik článků, jejichž obsah byl vyvrácen, analýza zpracovaná Masarykovou univerzitou vyhodnotila, že zhruba 47% v nich zveřejněných článků obsahuje nepravdy. V Parlamentních listech publikují autoři, kteří jsou spojeni s extremistickými hnutími. Zveřejňují řadu pochvalných článků na adresu Ruska a jeho prezidenta. Výrazy, které byly v napadeném článku použity, odpovídají slovníku používanému samotnými Parlamentními listy.

7. K argumentům opírajícím se o tvrzené nekalé soutěžní jednání žalovaných, žalované odkazují na nálezh Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 823/11 a závěry v něm uvedené. Tvrdí, že cílem článku nebylo poškodit žalobkyni v konkurenčním boji, ale přispět k veřejné debatě. Tvrdí rovněž, že sama žalobkyně užívá při hodnocení jiných médií útočný tón a vulgární výrazy, a soud by k tomu měl přihlídnout, bude-li hodnotit dobré mravy soutěže. Žalovaná nezveřejnila žádný nepravdivý údaj o žalobkyni, pravdivé údaje o její editoriaální politice žalobkyni poškodit nemohou, protože ten fakt, že dává prostor k vyjádření komukoli, považuje sama za svou konkurenční výhodu.

8. Druhá žalovaná navíc namítá nedostatek své pasivní legitimace v tomto sporu.

9. Soud předesílá, že sdílí názor, že druhá žalovaná není ve sporu pasivně legitimována. Prokázala totiž pracovní smlouvou ze dne 1. 7. 2017, že je zaměstnána jako editorka u zapsaného spolku Free Czech Media z.s., a dále smlouvou o spolupráci ze dne 2. 1. 2017, že zmíněný spolek pro první žalovanou tvoří obsah internetového deníku na stránkách pod doménovým jménem forum24.cz. V řízení je uplatněn nárok na odčinění nemajetkové újmy poskytnutím zadostiučinění, který se podle § 2894 odst. 2 o. z. posuzuje obdobně podle ustanovení o náhradě škody (újmy majetkové). Podle § 2914 o. z. platí, že kdo při své činnosti použije zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka, nahradí škodu jím způsobenou stejně, jako by ji způsobil sám. Druhá žalovaná byla ve vztahu k první žalované v obdobném poměru jako zaměstnanec (byla zaměstnancem jejího smluvního partnera), případná újma jí způsobená by tedy byla přičitatelná první žalované. Z tohoto důvodu byla vůči druhé žalované žaloba zamítnuta.

10. Ve vztahu mezi žalobkyní a první žalovanou (dále jen „žalovaná“) soud vycházel z následujících úvah:

Žaloba vychází z ustanovení § 135 odst. 2 o. z., podle něhož se může právnická osoba bránit zásahům do své pověsti nebo soukromí proti tomu, kdo do její pověsti nebo soukromí zasahuje bez zákonného důvodu, ledaže se jedná o účely vědecké či umělecké nebo o tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství; ani takový zásah však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby. Žaloba současně považuje jednání žalované za zlehčování, jímž je podle § 2984 odst. 1 o. z. jednání, jímž soutěžitel rozšiřuje o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele nepravdivý údaj způsobilý tomuto soutěžiteli přivodit újmu, je jím však též (podle § 2984 odst. 2 o. z.) rozšiřování pravdivého údaje o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele, pokud je způsobilý tomuto soutěžiteli přivodit újmu.

11. Citované ustanovení § 135 odst. 2 o. z. ve svém závěru odkazuje na konflikt mezi právem na informace a jejich šíření a jinými právy právnické osoby, tj. též právem na ochranu pověsti. Ustálená judikatura Nejvyššího a Ústavního soudu (za všechny srovnej např. nálezy Ústavního soudu ze dne **17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05**, nebo ze dne 11. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 1385/2006, nebo ze dne 22. 10. 2014, č. j. 23 Cdo 2997/2013, konečně žalovanou citovaný nálezy Ústavního soudu I. ÚS **823/11 ze dne 6. 3. 2012 shrnující dosavadní judikaturu Ústavního soudu i judikaturu evropských soudů**) je založena na tom, že právo a svoboda jsou obsahově omezeny právy jiných, ať již tato práva plynou jako ústavně zaručená z ústavního pořádku republiky či z jiných zábran daných zákonem chránících celospolečenské zájmy či hodnoty, a že je třeba s přihlédnutím k okolnostem každého případu vycházet ze zásad proporcionality, tj. dbát na to, aby jednomu z těchto práv nebyla bezdůvodně dáována přednost před právem druhým. Není-li možné zachovat ze základních práv co nejvíce, je třeba dát přednost tomu z nich, v jehož prospěch svědčí obecný princip spravedlnosti.

12. Ústavní soud zdůrazňuje rovněž, že vyjadřovat se k věcem veřejným a vyjadřovat o nich hodnotící soudy je dovoleno každému. Pouze v případě, že jde o kritiku, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění, je třeba považovat takovou kritiku za nepřiměřenou. Přitom je třeba vždy hodnotit celý projev, nelze vytrhávat z kontextu jednotlivé výroky či věty. Kritik sám nese důkaz o tom, že skutkový základ vyjádřených názorů je pravdivý.

13. Zákonná úprava zlehčování obsažená v citovaném § 2984 o. z. je jedním z případů zákonného omezení svobody projevu předpokládaných článkem 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Ústavní soud v posledním ze shora uvedených nálezů dovodil, že toto ustanovení (resp. podle obsahově totožného ustanovení § 50 podle předchozí úpravy obsažené v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníku), je třeba ve vztahu ke svobodě projevu jako základnímu právu zaručenému Listinou interpretovat restriktivně. Projev by v zásadě neměl být považován za komerční, týká-li se věcí veřejných; v takovém případě je ochrana před nekalou soutěží zeslabena, ba dokonce může být zcela vyloučena. Je však třeba zkoumat charakter příslušného projevu jako celku, jeho cíle a motivy, racionální základ projevu, způsob a formu prezentace názorů či informací apod., a na základě takového zkoumání posoudit, zda cílem projevu bylo spíše přispět k veřejné debatě, byť s možnými vedlejšími komerčními důsledky, nebo zda projev měl skrývané, ryze komerční cíle.

14. Obsahem sporného článku bylo prokázáno, že textu uvedenému shora v bodě 2 (jak ostatně avizoval titulky) předchází krátká úvaha o střetu zájmů senátora Ivo Valenty, který „ovládá“ žalující společnost. Následuje text shora uvedený a článek končí slovy: „Je velká chyba, že ODS vyměnila spolupráci s tímto člověkem za křeslo předsedy senátu. I pro ni. Protože až se to bude hodit, použije svoji mediální zbraň taky proti ní. Protože demokratické strany rozhodně nikdy nebudou něčím, co by podporovala nedemokratická média.“

15. Žalovaná předložila celou řadu článků zveřejněných v Parlamentních listech, jimiž prokazovaly důvod svých tvrzení a názorů vyjádřených ve sporném článku.

Prokázala jimi mimo jiné, že v Parlamentních listech publikuje Jiří V., zakladatel facebookové skupiny Přátelé Ruska, na níž dle svých vlastních slov vyjadřuje podporu současné (ruské) vládě a prezidentu Putinovi (viz screenshot facebookové skupiny Přátelé Ruska). Ve svých článcích adoruje Rusko, jeho historickou úlohu současnou i minulou i jejího prezidenta a tvrdí též mimo jiné, že „Plzeň osvobodili vlastenci sami a Američané jen přijeli na dobytá místa“ (viz články „Přátelé Ruska v České republice chtějí jiný svět“, „Jiří V.: Díky Rusko“, „Jediný pokyn Putina a kabaretní vojenský puč Trumpovy loutky Guidóa se sesypal...“, „Přátelé Ruska v České republice přejí Donaldu Trumpovi v dnešní debatě skvělý úspěch“).

16. Dalším z článků vyjadřujících sympatie Rusku je např. článek Jiřího Kobzy, poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky za Stranu přímé demokracie, s názvem „Boj(í)me se Ruska?“. Autor vyzdvihuje svůj i ruský „konzervativní tradicionalismus a vlastenectví“, včetně jeho (i svého) postoje k „podivným“ menšinám, islámu, „pomatenému genderismu“ a „vládnoucím neziskovkám“.

17. Parlamentní listy zveřejnily rovněž rozhovor s Alešem Hemerem, místopředsedou hnutí Řád národa, které dle jeho slov vyznává „tradiční hodnoty jako rodina, vlast, národ, tradice, historie a samozřejmě práce“ a řadí se ke konzervativnímu nacionalismu, odmítá (bez bližšího zdůvodnění) „výsady“ menšin a je přesvědčen, že Rusko je zastáncem týchž hodnot, jako jeho hnutí. Zveřejněn byl též rozhovor s Josefem Zicklerem, předsedou tohoto hnutí.

18. Otištěny zde byly rovněž texty Adama B. Bartoše, např. „Necht' si Fiala se Zahradilem sní své panevropské sny. My jdeme EU rozbít“, „Proč jdu do toho“, „Pravá tvář Evropské unie“, „Ne Bruselu – Národní demokracie vyhlašuje referendum o vystoupení ČR z EU“, v nichž autor Evropské unii připisuje např. „obrazy lidí bestiálně zavražděných a umučených teroristickými skupinami krvelačných bojůvek podporovaných Evropskou unií...“ nebo „mrtvé lidi na ulicích, převraty, násilí a útoky na suverénní země“. Z textů je zjevné, že autor je předsedou Národní demokracie, strany, která se (podobně jako Řád národa) hlásí k „tradičním hodnotám“ a ochraně „národních zájmů“, je zastáncem silného státu, který by bránil „zhoubné pokrokářské ideologii, masové imigraci, mediokracii ...“. Dalším textem z pera téhož autora zveřejněným v Parlamentních listech je článek „Nejhorší vláda v historii. Bude ministrem pedofil?“, v němž „minimálně dva“ z celkem pěti jmenovaných ministrů označuje za nebezpečné sexuální devianty, kteří by v budoucnu mohli posloužit ke krytí „rozsáhlé sítě obchodování s dětmi a sexuálního zneužívání dětí“. O Adamu B. Bartošovi je obecně známo, že byl pravomocně odsouzen za extremistické skutky.

19. Tvrzení o tom, že Parlamentní listy zveřejňují dezinformace a vážou k sobě „odpůrce polistopadové demokracie a frustrované příznivce někdejší zločinecké diktatury“, prokazovala žalovaná dále mj. články Radima Valenčíka s titulky: „Ti mladí lidé vážně věří, že za všechno může Putin, Zeman a fašisti. Docent Valenčík rozebral obrovskou mašinerii vymývání mozků, které do nás elity perou“, „Docent Valenčík detailně rozkrývá, co vše je v pozadí „velké ukrajinské lži“ a „Docent Valenčík bilancuje nejnovější dějiny: Zdegenerovaná globální moc si koupila Václava Havla, symbol pokrytectví. Dnes nám hrozí strašné svinstvo.“ V článku „Trumpova inaugurace – Válka v ulicích Washingtonu?“ píše Jan A. M. mimo jiné, že demonstrace proti prezidentovi USA „platí miliardář Soros“, či že „občanská válka v USA a následné vyhlášení stanného práva je jedním z mnoha scénářů establishmentu, jak zastavit Trumpa“.

20. Za dezinformace se dají podle žalované označit též různá tvrzení v člancích Petra Žantovského zveřejňovaných v Parlamentních listech, např. „O starých a nových tabu, předlistopadovém deja vu, Svazu bruselských socialistických republik a Václavu Klausovi“, v němž uvádí mj., že „Evropská unie začíná být výhodná jen pro Německo“, „Evropské unii je různost na překážku, všechno se unifikuje...je to tím, že Unii je spokojenost a prosperita oněch 'jiných' členských zemí lhostejná...“. Žalovaná poukazuje rovněž na to, že Petra Žantovského, který je spojován s Parlamentními listy, v nichž často publikuje, označují za dezinformátora i jiní, předkládá články zveřejněné na www.aktualne.cz „V porotě ceny organizované dezinformátory byl i šéf rozhlasu. Nemám rád bariéry mezi médií, řekl“ a v té souvislosti též článek zveřejněný na webu České televize „Příbuzní Jana Kuciaka nepřevezmou Krameriovu cenu“, dále např. článek

„Když Petr Žantovský kritizuje média, z webů se ztrácejí nepohodlné odstavce“ zveřejněný na webu hlidacipes.org, nebo článek „Babišovy čelisti“ na respekt.cz.

21. Tvrzení o „estébácích“ dává žalovaná do souvislosti s Martinem Kollerem, odkazuje v té souvislosti na článek „Jediný zlý estébák. Koller účtuje s minulostí, byrokraty a nepřáteli“ zveřejněný na webu bezpolickekorrektnosti.cz, v němž Martin Koller hovoří o své spolupráci s bývalou vojenskou kontrarozvědkou (která byla do r. 1990 jednou ze složek Státní bezpečnosti).

22. Dále žalovaná prokázala předloženými články „Atentáty v Evropě jsou dílo pražských cyklistů! Američané chtěli v Sýrii vypustit chemtrails a omylem si naložili sarin: Recesisté propašovali do Parlamentních listů články plné nesmyslů. Editori webu to nepoznali a vydali je“ zveřejněné na idnes.cz, či „Cyklistika jako cíl teroristů a chemtrails. Parlamentní listy vydaly falešné články. Tajně je stáhly“ na aktualne.cz, že v Parlamentních listech byly zveřejněny texty, aniž by byla zkoumána pravdivost jejich obsahu či identita autorů.

23. Žalovaná rovněž předložila články autora Svatopluka O. zveřejněné v Parlamentních listech, v nichž jednak útočí na internetový deník vydávaný žalovanou č. 1 (např. článek „Humoristický deník existuje! Je jím fórum 24“ z 12. 6. 2018), jednak používá týž slovník, který žalobkyně v tomto sporu označila za „příliš expresivní“; v článku „Mistři žumpy? Jedině Fórum 24“ z 1. 3. 2018 je uvedeno například: „Perly“ žurnalistiky tedy nabízí Šafrova skvadra každý den, někdy je však tonáž fekálií tak mocná, že je už druhý den nelze dohledat. Prostě příliš hnusu i pro čtenáře hysterického plátku, jenž by tak o tristní promile českého čtenářstva mohl přijít, poněvadž pro některé z nich i v tomto kanálu platí, že co je moc, to je moc.

24. Dalšími články žalovaná prokázala pohled jiných subjektů na Parlamentní listy.

Zveřejněna byla informace, že zástupce šéfredaktora Parlamentních listů Radim Panenka se dříve angažoval v Národní straně považované za pravicově extremistickou (viz článek „Zemanův dvorní novinář byl v extremistické Národní straně. Hradu to nevadí a cení si jeho kvalitu“ zveřejněný na www.lidovky.cz). Autor téhož článku upomíná na analýzu o Parlamentních listech zveřejněnou na tomtéž serveru, podle níž Parlamentní listy „přitahují radikály zleva i zprava“ a podařilo se jim „nasát radikálně naladěnou část společnosti, která z velké části zrcadlí postoje redakce“.

25. Na serveru bezkontextu.net byl zveřejněn 4. 4. 2018 článek s titulkem „Parlamentní listy a jejich rozklad novinářiny“, v němž si autor klade otázku, kdo stojí za Parlamentními listy a proč jsou jedněmi považovány za nejhorší informační platformu v Česku a jinými za jediný zaručený zdroj objektivních informací. Též v tomto článku se hovoří o Ivo Valentovi jako „vlastníkovi sedmdesátiprocentního podílu Parlamentních listů“ a současně podnikatele „v oblasti nemovitostí a hazardu“, který v době svého senátorského mandátu zažaloval Českou republiku o vysoké odškodné „kvůli českému protihazardnímu boji“. Autor článku se mimo jiné zabývá způsobem sestavování titulků Parlamentních listů. Označuje ho za „taktiku britského bulváru“, zdůrazňuje zejména „způsob citování třetích osob“ v titulcích, tj. citaci zpravidla „co nejpeprnějšího výroku nějaké veřejné osoby“, a uvádí konkrétní příklad. Zmiňuje rovněž, že Parlamentní listy získaly v r. 2014 anticenu Křišťálové lupy za porušování pravidel seriózní žurnalistiky.

26. K prokázání téže skutečnosti předložila žalovaná dokument Think-tanku Evropské hodnoty „20 poznatků o fungování české dezinformační scény“. Tato instituce uvádí ve svém dokumentu, že systematicky monitoruje českou dezinformační scénu od podzimu 2015, na základě svých zjištění považuje Parlamentní listy za hlavní a nejčtenější platformu pro české

dezinformátory, která má vliv mimo čistě konspirační a dezinformační kruhy proto, že jí pravidelně poskytují rozhovory poslanci a senátoři.

27. Podle dalších předložených listin za dezinformační považuje web Parlamentní listy též hnutí Českých elfů vydávající žalovanými předložený měsíčník s názvem Pravidelný přehled české dezinformační scény, mezi proruské a dezinformační weby jsou Parlamentní listy řazeny též Wikipedií či serverem Neolivni.cz. Ondřej Neumann ve svém článku „Jak parlamentní listy šíří dezinformace. Tentokrát o propojení George Sorose a českých novinářů“ vyvrací tvrzení uvedená v jenom z článků Parlamentními listy zveřejněných. K „taktice britského bulváru“ viz též článek zveřejněný v Parlamentních novinách s titulkem: „Kdyby na Zemana spadl kredenc“, uvažuje 'havloidní dobroser'. Hrad mu prý ubližuje“.

28. Ondřej K. v článku „Jak fungují Parlamentní listy“ cituje Michala V., „investora“, který pomohl vybudovat Parlamentní listy též jako platformu pro politiky, kteří by zde mohli publikovat jakékoli své názory, chtěl „vytvořit prostor maximálně otevřený všem politickým a společenským názorům“. Michal V. dle svých vlastních slov ve snaze získat čtenáře a prosadit se proti konkurenci vsadil na bulvární titulky. Sám uvedl, že Parlamentní listy „chtěly být konfliktní a zobrazovat extrémní názory z obou stran“.

29. Žalovaná předložila soudu též Analýzu manipulativních technik na vybraných českých serverech zpracovanou fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity. Z ní soud zjistil, že autoři z deseti nejčtenějších zpravodajských serverů vybrali pro svůj výzkum celkem čtyři, které jsou často zmiňovány jako portály dávající prostor prokremelsky orientované dezinformační kampani a aktivně pomáhají hájit politiku současného Ruska, to vše s cílem zjistit, zda a v jaké míře se na nich vyskytují propagandistické manipulativní techniky a zda jejich zpravodajství straní Rusku či výrazně kritizuje USA, EU či NATO. Jedním ze zkoumaných byl též server parlamentnilisty.cz. Za manipulativní techniky autoři označili svalování viny, fabulaci, nálepkování, apel na strach, názor autora ve zpravodajství, relativizaci, demonizaci, manipulativní video či obrázek. Tyto techniky objevili i u Parlamentních listů, nejčastěji u článků zabývajících se zahraniční politikou.

30. Předloženy byly též další listiny, soud se jimi však již nezabýval, protože důkazy shora uvedené byly dostatečným podkladem pro rozhodnutí o žalobě a další důkazy účastníky označené by na závěr o skutkovém stavu nemohly mít žádný vliv. Soud na základě takto provedeného dokazování dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

31. Žalovaná prokázala, že v Parlamentních listech lze publikovat jakýkoli text, aniž by byla zkoumána pravdivost jeho obsahu. Prokázala rovněž, že na stránkách Parlamentních listů publikují, a to nikoli ojedinele, autoři, kteří jsou nesnášenliví k jiným kulturním, náboženským a sociálním odlišnostem, mají velmi vyhraněné postoje vůči menšinám národnostním či sexuálním, migrantům apod., vlastní národ či rasu ostatním nadřazují, prosazují „tradiční hodnoty“ a „silný stát“, nabízejí jednoduché cesty k řešení složitých problémů. Podobné vyhraněné postoje jsou považovány za extremistické, neboť „vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku“ (srovnej definici extremismu zveřejněnou ve Výroční zprávě o stavu extremismu na území České republiky v roce 2002, a na kterou Ministerstvo vnitra pravidelně v každé další zprávě odkazuje, jak je soudu známo). Žalovaná prokázala rovněž, že řada článků v Parlamentních listech zveřejňovaných významně a nekriticky straní Rusku, že mnoho jejich autorů vyjadřuje hlubokou nechuť ke společenskému i politickému vývoji v České republice či k jejímu členství v Evropské unii, užívá přitom demagogických argumentů, ale též „velmi

expresivních výrazů“. Prokázáno bylo též, že přinejmenším jeden z autorů tam publikujících byl před r. 1989 spolupracovníkem bývalé vojenské kontrarozvědky.

32. Bylo tedy prokázáno, že názor vyjádřený ve sporném článku, že Parlamentní listy lze řadit k webům, které „šíří lži, dezinformace, názory extremistů a estébáků“, má racionální základ, jímž jsou podloženy též navazující úvahy ve sporném článku obsažené o možném podílu šíření informací tohoto typu na „rozvratu české společnosti“. Oporu ve shora uvedených skutkových zjištěních má ve sporném článku rovněž vyjádřený názor, že žalobkyní provozovaný web je proruský, a s ním související názor na vliv takového webu na „ruskou hybridní válku proti západním demokraciím“. Oporu má ve shora uvedených zjištěních též názor na charakter editoriaální politiky žalobkyně („každý extremistista může publikovat svůj názor“) a na typ autorů v Parlamentních listech publikujících. Tvrzení, že senátor Valenta Parlamentní listy „ovládá“ (prostřednictvím společností, v nichž má majetkovou účast), žalobkyně označila za nesporné, v té souvislosti se informace o tom, že senátor Valenta je „provozovatelem“ Parlamentních listů, jeví ve vztahu k čtenářům jako pouhá nepřesnost.

33. Vztah politiků a médií, ale též úroveň médií a obsah jimi šířených informací jsou věcmi veřejnými. Obsahem sporného článku jsou vesměs názory mající reálný základ a pravdivé (byť zčásti nepřesné) tvrzení o vztahu senátora Valenty k tomuto periodiku. Posuzováno pouze z pohledu § 135 odst. 2 o. z. už jen vzhledem k uvedenému a s přihlédnutím k argumentům uvedeným v bodech 11 a 12 žaloba úspěch mít nemůže.

34. Je však nepochybné, že žalobkyně a žalovaná jsou přímými konkurenty, protože obě provozují elektronická média a mají příjmy z reklamy zveřejňované na svém webu. Soud proto hodnotil obsah sporného článku i další provedené důkazy podle shora již citovaného § 2984 odst. 2 o. z., podle něhož může být zlehčováním též šíření pravdivých údajů o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele, pokud je způsobilý tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Soud otázku, zda zveřejnění článku daného obsahu a formy může být považováno za nekalé soutěžní jednání, hodnotil s přihlédnutím k předpokladům uvedeným v bodě 13.

35. Žalovaná zdůvodňovala zveřejnění článku ústavními nálezy a evropskou judikaturou, která zdůrazňuje nutnost prosazovat a chránit svobodu slova zahrnující v sobě též právo svobodně šířit informace a názory. Toto právo realizují především média, tedy též žalobkyně a žalovaná, obecně vzato jim oběma je třeba zachovat právo vyjádřit svobodně svůj názor vztahující se k věcem veřejným, ale též právo s vyjádřeným názorem (veřejně) nesouhlasit. Sporný článek však neobsahoval nesouhlas s konkrétním názorem publikovaným žalobkyní, ale paušální hodnocení žalobkyně. Soud se zcela ztotožňuje s názorem, že šířit lži a dezinformace je nebezpečné. Právem na svobodu projevu by se šíření lží a dezinformací zaštitovat nemělo. Současně je však přesvědčen o tom, že obdobně nebezpečné je vzájemné paušální osočování jednotlivých médií z šíření dezinformací. Pokud by se totiž tento trend rozmohl, mohl by se v konečném důsledku obrátit proti těm médiím, která důsledně lpí na zásadách novinářské etiky, i ona by se mohla stát obětí podobných obecných obvinění, tedy onoho „nálepkování“ označovaného shora uvedenou analýzou Masarykovy univerzity za jednu z manipulačních metod. Úspěch takové manipulace by se mohl mimo jiné projevit ve ztrátě čtenářů, s tím souvisejícím postavením na trhu a mohl by vést v konečném důsledku též k zániku takových médií.

36. Z uvedeného vyplývá, že na žalované jako konkurentovi není, aby žalobkyni a její výkony veřejně hodnotila, nadto pomocí výrazů, které jsou za hranicí toho, co by mělo být ve slušné společnosti ve veřejném prostoru akceptovatelné. Smyslem ustanovení § 2984 odst. 2 o. z. totiž je, aby výsledek hospodářské soutěže byl závislý na skutečných výkonech jednotlivých soutěžitelů, nikoli na tom, co o nich šíří konkurence (byť by šlo o pravdivé údaje). Tento závěr (ani ve vztahu k médiím) není v rozporu s právem na svobodu projevu. Mají-li totiž média ambici vyvracet nepravdy či se vymezovat vůči extrémním názorům žalobkyní publikovaným, je na nich, aby

v konkrétních případech s těmito názory polemizovala, své názory podložila, označila zdroje svých informací a žalobkyni oponovala rozumným a slušným způsobem. Ve veřejné debatě by nemělo platit „na hrubý pytel hrubá záplata“, média by měla veřejný prostor kultivovat. V té souvislosti nutno dodat, že výrazy jako „žumpa“, resp. „nejhnusnější žumpa“, případně „odporný hnůj“ jako přípustnou formu kritiky konkurenta akceptovat nelze a neměla by ve veřejném prostoru vůbec zaznít.

37. Způsobilost přivodit újmu je jedním z určujících znaků nekalé soutěže. Platí to obecně, platí to i u zlehčování; způsobilost přivodit újmu soutěžiteli je jedním ze znaků speciální skutkové podstaty zlehčování podle § 2984 odst. 2 o. z. Teprve skutečná existence újmy je však předpokladem pro její náhradu. Omluva, kterou žalobkyně požaduje, je jedním ze způsobu odčinění nemajetkové újmy, jak již uvedeno. Žalobkyně tvrdí, že nemajetkovou újmu, která jí vznikla, bylo poškození její pověsti. Tento následek však v daném případě nenastal.

38. Pověstí míní se to, co si o určitém subjektu myslí ostatní, nikoli to, jak o sobě uvažuje onen subjekt sám. Svou pověst buduje podnikatel tím, jak se projevuje ve veřejném prostoru. Žalobkyně publikuje články, jejichž obsah rozhodně veřejnou debatu nekultivuje, v nichž jsou užívány velmi expresivní výrazy (ostatně výrazy totožné, jimiž, jak tvrdí v tomto sporu, se cítí být dotčena), v nichž se vyjadřuje velmi nevybíravě o jiných subjektech, své konkurenty nevyjímajíc, a zveřejňuje články, jejichž autoři zastávají názory velmi neortodoxní. Žalobkyně se netají tím, že v Parlamentních listech dává prostor každému, aby zde mohl vyjádřit jakékoli své názory, i extrémní, a že jejím cílem je prosadit se na trhu mj. prostřednictvím bulvárních titulků.

39. Lze tedy shrnout, že obsahem i formou článků, které v Parlamentních listech publikuje, si žalobkyně vytvořila pověst, která byla prokázána listinami uvedenými v bodech 24 až 28. Žalovaná zveřejnila ve svém článku názory na žalobkyni podobné těm, které odpovídají názorům obsaženým v uvedených listinách, tyto názory již nemohly na existující pověsti žalobkyně nic změnit. Pověsti žalobkyně nemohly uškodit ani ony zmíněné expresivní výrazy (žumpa apod.); zveřejňuje-li žalobkyně na svém webu články s tímto výrazivem, míří zjevně na cílovou skupinu, o níž ví, že jí expresivní vyjadřování nevadí, tudíž ani použití těchto výrazů vůči žalobkyni jí nemůže odradit od četby obsahu webu žalobkyní provozovaného.

40. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Žalované byly v řízení úspěšné, náleží jim proto náhrada nákladů v řízení účelně vynaložených, které jim vznikly za zastoupení advokátem. Výše těchto nákladů byla stanovena podle § 6 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 12 odst. 4 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Odměna za jeden úkon právní služby obecně činí 3 100,-Kč, obě žalované byly zastoupeny týměž advokátem, za každou z nich se proto odměna sníží o 20%, tj. o 620,-Kč. Zástupce žalovaných převzal zastoupení, vyjádřil se k žalobě, zaslal další písemná podání s daty 2. 8. 2019, 23. 9. 2019 a 4. 10. 2019, zúčastnil se jednání 10. 7. 2019, 25. 9. 2019 a 15. 10. 2019, učinil tedy pro každou ze žalovaných celkem 8 úkonů právní služby po 2 480,-Kč, odměna je za každou ze zastoupených osob 19 840,-Kč, tj. celkem 39 680,-Kč. Připočten byl 8x režijní paušál po 300,-Kč, tj. 2 400,-Kč, a 21% DPH ze součtu odměny a paušálů, tj. 8 836,80 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku se l z e odvolat do 15ti dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

Praha 15. října 2019

JUDr. Monika Vacková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Horáková.